

G. M. Herman.

Srce mi je od veselja igralo, ko sem izvedel, da velečastit g. Mihal Herman, sodnik v Voravi spet kandidira v Ptujskem volilnem okraju za poslanca v štajarski deželni zbor.

Kolikor jaz osebno in po njegovih govorih g. Hermana poznam, moram reči, da si boljšega zagovornika nobeno ljudstvo izvoliti ne bi moglo, kakor je on. G. Herman je pošena duša skoz in skoz, on ljubi pravico čez vse, in ravno zato, ker je popolnoma pravičen, se je, če ravno rojen Nemec, tako močno in izvrstno potegoval za Slovence, ker vidi, da se njim v mnogem krivica godi. Če ravno je cesarski uradnik, je vendar kot poslanec neustrašljivo vsikdar proti vladi stal, če je šlo za korist našega naroda, in vsikdar tirjal od nje, kar se po postavi od nje tirjati sme. Kar se tiče njegove delavnosti, moram reči, da je kot poslanec delaven noč in dan, če je namreč potreba in gre za korist Slovencev. Kot govornik ima sicer slab glas, ali on govori mirno, brezstrastno in vsaka njegova beseda je čisto zlato; vsi njegovi govori so popolnoma logični in vsaka beseda dobro premišljena in na svoje mesto postavljena.

Gosp. Herman prekosi s svojimi govori vse druge govornike v graškem deželnem zboru, in tukaj ne izjemam niti od Nemcev tako visoko čislane Rechbauerja, niti M. Blagotinška, in še pristavljam to, da če bi bil g. Herman poslanec nemške stranke in bi se za Nemce tako izvrstno potegoval kakor se je za Slovence, bi ga gotovo že dalnej bili poslali v državni zbor, in morebiti ne bom premalo rekel, če trdim, da bi že zdaj sedel v ministerstvu, in sreča bi morebiti bila za celo Avstrijo, če bi to bilo, ker tako skoz in skoz poštenih, pravičnih, vernih in delavnih mož ima Avstrija malo, kakor je g. Herman. Naj bolj mojstersko delo g. Hermana je „Interpelacija slovenskih poslancev v deželnem zboru l. 1869“. Ta interpelacija je neprecenljivi zaklad za Slovence, iz katerega se lahko jemlje vse potrebno orodje za branjenje in tirjanje narodnih pravic; ta interpelacija podiguje g. Hermana med najimenitnejše može svojega časa. „Slava!“ in tisočkrat „Slava!“ Zato kličem, in naj kliče vsak rodoljub g. Hermanu in onim rodoljubom, ki so ga že dvakrat volili v deželni zbor!! ker boljšega zagovornika bi bili težko našli, in če bi ga iskali po celem cesarstvu in še dalje.

Vam pa, častiti volilci slovenskih sosesk ptujskega in rogaškega volilnega okraja, od katerih upam, da boste tudi zdaj g. Hermana volili za svojega poslanca, vam rečem, da vas zavidam in sicer samo zato, ker se ne morem četi tudi med vas, med vas, ki boste tako srečni, da boste volili obeno slovečega in tako zelo imenitega moža za svojega zastopnika, ki bode spet noč in dan delal za vašo korist. Zavidam vas, ker njegove časti in velike zasluge grejo tudi njegovim volilcem. Brati, Slovenci, dragi rojaki ptujskega in rogaškega volilnega okraja, soglasno tedaj spet volite 23. junija t. l. g. Hermana za vašega poslanca, in na reke vam bode hvaležna mati Slovenija! — „Slava g. Hermanu, slava njegovim volilcem!“

Rodoljubovič.

Slovenski kandidati za deželne zbore.

Po časnikih smo izvedeli, da je ljubljansko politično društvo „Slovenija“ postavilo te-le kandidate za kranjske deželne poslance na kmetih:

1. Za Kamnik in Brdo: gosp. Jan. Toman-a, dekana v Moravčah. 2. Za Kranj, Tržič in Loko: gosp. Fr. Kramar-ja, in dr. Radoslava Razlaga, advokata v Ljubljani. 3. Za Radolico in Kranjsko goro: g. Lovro Pintar-ja fajmoštra na Breznici. 4. Za Potojno, Planino, Senožeče, Lož in Bistrico: gosp. dr. Etbin Costa, advokata v Ljubljani in Matija Korena, posestnika v Planini. 5. Za Vipavo in Idrijo: gosp. Jurija Grabrijana, dekana v Vipavi. 6. Za Novomesto, Kostanjevico in Krško: gosp. Jožefa Zagorca, posestnika v št. Jerneju. 7. Za Trebno, Zatičino, Žužemberk, Mokronog, Litijo in Radeče: gosp. Jožefa grofa Barbo-ta, grajščaka v Rakovniku, gospoda Miha Tavčar-ja, fajmoštra v Vačab in gosp. dr. Lovro Toman-a, advokata v Ljubljani. 8. Za Kočevje, Lašče in Ribnico: gosp. Luka Svetec-a in gosp. Petra Kozler-ja v Ljubljani. 9. Za Črnomelj in Metliko: gosp.

Martina Kramarič-a, posestnika v Radovici. Za ljubljansko in vrhniško okolico kandidira g. dr. Bleiweis in dr. Poklukar; za mesto Ljubljano g. J. Horak in dr. Kozler ali Jernej Zupanec; za Tržič, Kamnik in Radolico g. Murnik, za Idrijo g. M. Lipold; za Potojno, Lož in Vrhniko g. A. Kotnik; za Novomesto in druga dolenska mesta g. Rudež, za Kočevje g. Košir; za Kranj in Loko g. Jugovic. Kupčijska zbornica pa hoče voliti g. dr. Zarnika in Horaka.

Dalje je politično društvo „Soča“ v obnem zboru izvolilo te-le kandidate za goriški deželni zbor: Za občino goriškega okraja dr. Lavrič-a, odvetnika v Gorici in Jož. Faganela, podžupana v Oseku; za občine sežanskega okraja, dr. Abroma, deželnega tajnika in Antona Šuca, župana v Pliskovici; za občine tominskega okraja, dr. Tonkli-ja, odvetnika v Gorici in Andreja Lapanje-ta, župana na Ponikvah in za obrtnijske kraje g. Andreja Winklerja, c. k. okrajnega glavarja v Tominu. Voliti bi se bili imeli še trije kandidati za veliko posestvo; po navetu Klavžar-jevem pa se je to odložilo in društveni odbor pooblastil, da še le po dovršenih volitvah v občine in trge, kandidate za veliko posestvo nasvetuje.

Gospodarske stvari.

Umni sadjorejec.

Pošiljatev in zaznamovanje.

Če bi se taka drevesa kam poslala, jih je 10 do 12 vkupaj zvezati; med debla in posebno okoli korenin se mahu nadeva, ki naj bo bolj suh, če se drevesa v jeseni odpošljejo, bolj vlažen pa, če se spomladi kam pošljejo. Na prikrajšane korenine je treba posebno gledati, da so z mahom dobro zavite in razpoložene; potem se vse breme s slamo obda in povije, da se ne poškodujejo in po poti ne posušijo.

Kdor hoče vedeti, kar ima in kar drugim prodaja, mora si, kakor je že rečeno in nikoli ni zadosti priporočeno, požlahnjena drevesa v gospodarske bukve skrbno zapisovati in sicer: ime žalnega sadu, plemo, leto in dan cepljenja, od kod, iz katerega kraja in sadjerejca, način požlahnjenja itd. posebno pa številko drevesno in mesto, na katerem je vsajeno. Ta številka se v trešico vreže in na drevesce obesi, če je pa daljša, pri drevesu v zemljo vtakne, ali pa v pristavljeni količ vreže. Tudi je dobro, število vrst sadunosnih dreves zapisati, in po vrstah jame ali stališča dreves, kder rastejo, v gospodarsko knjigo zaznamovati, da se lože vé, če bi se ktera drevesa pokradle ali posušila, kakošnega plemena da je bilo. Najbolje pa je, zemljevid ali mapo za tak sadunosnik narediti, če ravno ni izvrsten, da je le število dreves in plemo očitno razviditi.

Legs sadnega vrta.

Sadje najbolj stori na prostornem in solčnem kraju, kder more solnce drevo zgreti, da kadar je v muzgi, ga toplota naredi gnati cvetne popke in ocveteno sadje dozoriti tako, da je sladko in prijetno za užitek, ktero na odločnem kraju nikoli popolnoma okusno ne dozori.

Močvirni, ilovčni kraji so za nektera plemena sadja nedostojni. V takih krajih črešnje, breskve, marelice ne stori, še hruške in slive ali češplje ne rode. Da bi se pa taki kraji na suho djali in zemlja zboljšala, bi potem vse tako sadje ondi dobro rodilo. Se celo po vasih, ki nimajo nič sadja, bi ga lahko imeli, če bi hteli pripraviti svet za-nj; zakaj tudi v peščenem ali slabem svetu ali v kamnitem kraju se dá s poboljšanjem zemlje, zlasti tistega mesta, kder ima drevo rasti, s pridnostjo v kratkem prav lep in koristen sadunosnik narediti.

Sploh sadno drevje rado raste in sicer:

Jablane ljubijo močno slinjevko, globoko zemljo po širokih prostornih krajih, pa ne zlo gnojne zemlje. V vrtni prsti preveč v les rastejo; v prepusti zemlji pa slabo se obnašajo, slabo rodijo in hitro ostarajo. Večkratno okopavanje jim bolj hasne ko gnoj, pa tudi rodovitnost pomnoži. Jabelko je evropsko sadje, ki ne stori v bolj toplih krajih, že na algirskem v Afriki ne.